

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztőnk hétköznap este alatti a szerkesztésért felelős:
DR. KISS PÁLNÉ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-tér 2. Telefonszám 124.

ELŐFIZETESI ÁRAK VIDEKEN:
Egész évre 14 korona. Negyed évre 3 kor. 50
Fél évre 7 " Egy hónapra 1 " 20

A régi szeptemberek,

amikor elgyönyörködtünk a nyár utolsó virágzásában és derűs jókedvvel néztük az őszi érés gyümölcseit. Amikor a szőlőhegyek között érdesedtek a fűtők és szüretre készültünk, dalos jókedvvel, reményes vidámsággal, a munka eredménye fölötti boldog megelégedéssel. Az őszi borongás mögött tudtuk a napot, a béke, a nyugalom, a csendes élet szelid napját, amely a hideg, szürke fellegek mögül is bemelegített a lelkekbe. A régi szeptemberekre gondolunk, az őszi első követére, amely még adott valamit a nyár melegétől, de köpönyege alól már a hideg őszi szél fuvalata lengett felénk. Akkor régen, béke idők nyugalmas szeptembereiben ilyenkor, ha úgy, mint most elbujt a nap a felhők közé, megtaláltuk a boldogságunk a családi fészek nyugalmában és ha kint metszőn fűtyült az őszi szél, ha hideg hullám suhant el a házak felett, ott hon a családi szeretet melegített, a tüzhelyen parázsoló láng örömtől piros arcokra, szeretetben fürdő lelkekre világitott.

A régi szeptemberre emlékezünk e szomorú szeptemberben, a hogy kinézünk kicsiny ablakunkon és halljuk az esősepek monoton kopogását, ahogy látjuk az eső hosszú vonalait, mintha sűrű hideg gyászfátyol függne az élet felett. És a nagy fátyol mögött érezzük a jövő csodálatos rejtelmét, a nagy eljövendőt, mely méhében világtörténelmi magzattól terhes. A nagy fátyol mögött új harcokat, új csatákat kezdünk látni a vér biborában, az új győzelmek napjainak nagyszerű ragyogásában. És a győzelem glóriás hősei a mi édes testvéreink, akikre még e hűvös őszi és talán egy hideg tél nehéz megpróbáltatásai várnak, kik az őszi sarában, a tél hideg, fehér havában is helyükön lesznek a gránicoknál és azokon túl, messze, idegen világban, hogy védjék az otthon, ahol értük kicsiny gyermekek, vágyódó asszonyok, felnőtt testvérek aggódnak és imádkoznak. Ezen a mostani nehéz, esős, hideg szeptemberben...

— Sebesültek jönnek. A helybeli katonai kórházakat arról értesítették, hogy a holnapi nap folyamán 110 sebesült érkezik a városba.

Az oroszok a wolhiniai várháromszögben támadnak

Budapest, szeptember 17.

Orosz hadszíntér:

Oroszok megkísérelték, hogy tegnapi jelentésében említett Buczacztól északkeletre véghezvitt oldaltámadásuk hatását ellentámadásokkal ellensúlyozzák. Visszavertük. Egyébként Kelet-Galiciában és Ikva harcvonalon harcok lényegesen alábbhagytak. Helyzet teljesen változatlan maradt.

Ellenség belátva, hogy ezen szakaszon nem érhet el eredményt, újabb annál hevesebb támadást intéz wolhiniai várterületen küzdő csapataink ellen. Itt tegnap kifejlődött harcok még tartanak. Szcara mentén nincs újság.

Höfer altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

Hindenburg folytatja előnyomulását

Berlin, szept. 17.

Nagyfőhadiszállás jelenti:

Keleti hadszíntér:

Hindenburg tábornagy hadserege: Dünabugtól délre elértük a Wydsy—Gedazisihka—koma műutat. Wydsy ma heves helység-harc után elfoglaltuk. Vilnától északnyugatra, északra és északkeletre folytatjuk támadást. Olyta Grodnótól keletre helyzet lényegében változatlan. A Szcara-t a hasonló helységnél átléptük.

Lipót bajor hereg tábornagy hadserege: Pinsktől északra mocsárvidéket ellenségtől megtisztítottuk.

Legfőbb hadvezetőség.

Behívták a Magyarországon tartózkodó bolgár hadköteleseket

Budapesti bolgár királyi főkonzulátus felhívja Magyarországon területén tartózkodó összes macedón-bolgárokat 18 évestől 45 éves korig, hogy azok, akik macedón—odriai (drynapi) önkéntes honvédség kötelékébe szolgáltak, 3 heti fegyvergyakorlatra haladéktalanul vonuljanak be ezredeikhez. Azon macedón-bolgárok 18 évestől 45 éves korig, akik egyáltalán nem voltak katonák 45 napig tartó kiképzésre tartoznak bevonulni. A naptár szerint szept. 4, új naptár szerint szept. 17-től kezdve az összes macedón bolgárok jelentkezzenek a budapesti bolgár királyi főkonzulátuson (VII. ker. István-u. 63) utleveleik átvétele végett.

A vilnai óriási csata

Berlin, szept. 17.

A Nyementől északra folyó harcokról a „Lokalzeiger” tudósítója a következőket jelenti Bialisztokból:

Az oroszok a megerősített front következtében minden rendelkezésre álló erejüket a legnagyobb sietséggel vetik harcba s így minden valószínűség szerint a Merecétől a Grodnó—Volkovinsk déli részén elterülő mocsaras vidékig a következő hadseregek

állanak: Merecénél a 10., egykori Sievert-féle hadsereg, Grodnótól keletre a 12. és valószínűleg a 2. hadsereg, Grodnótól délre egészen Volkoviszkiig a 3. hadsereg. E hatalmas hadsereg tömegek egymásra halmozásával sikerült ugyan az oroszoknak a Jeziory és Zelva—Zelvianka között már erősen veszélyeztetett frontot tartani, ám ahhoz már későn jöttek ezek az erősítések, hogy Skidel eléstét megakadályozzák. Az e szakaszon folyó harcok a leghevesebbek a legutóbbi idők harcai között. Dacára az elmúlt hét számos veszélyének, az ellenség vítéül tartja magát és különösen a gyalogság harcol önfeláldozással. Mindazáltal az itt hozott emberáldozatok sem tarthatják föl hadseregünk további győzelmes előnyomulását ezen a területen s minden lépés, amelyet csapataink a Nyementől északra nyernek, a Jeziory és Volkoviszki déli része között küzdő orosz csapatok stratégiai helyzetét kétségbeesettebbé teszi. Az a nagy csata, amelyik úgy látszik, önálló harcokká változva Vilnától északra egész Poljesjeig folyamatban van, ugy stratégiai tekintetben, mint taktikai részletekben reánk nézve a legkedvezőbben alakul, úgy hogy az előrelátható közeli döntés új nagy sikert ígér fegyvereinknek. Az a hadvezetési mód, amelyet az oroszok a legutóbbi napokban, állítólag a cár parancsára, abbahagytak, úgy látszik, ismét folytatódik, mert a legutóbbi harcokban a visszavonulás utjába eső összes falvakat felgyújtották s a lakosokat elűzték. A foglyok száma napról-napra növekszik.

Török sikerek a Suez-csatornánál

Legújabb török hivatalos jelentés

Konstantinápoly, szept. 17.

A főhadiszállás jelenti:

Dardanella-fronton nincs változás. Anaforta-szakaszban tüzéségünk meggátolta ellenséget abban, hogy jobbszárnyunk elért kezdett sáncmunkákat befejezze. Tüzéségünk egy ellenséges torpedónaszádót, amely Selrik Burnu felé közeledett, gyors hátrálásra kényszerített. Partvidéki útegeink hatásosan lötték ellenség állásait Sed il-Bahr vidékén. Szeptember 15-ikére virradó éjjel a Suez-csatorna partja mentén rekognoszáló csapataink egyike El-Kantaratól öt kilométernyire délre

Ablakredőnyök önműködővel minden nagyságban kaphatók a PALLAGI cégnél.

tűz alá vett egy ellenséges gőzöst, amely löszert szállított a csatornán. Egy El-Kantara közelében elsáncolt ellenséges századot támadásaink szakadatlanul nyugtalanították. Szeptember 9-ről 10-re virradó éjjel egy másik járőrünk dinamitrobbanással elpusztította a csatorna mentén levő dróttalan táviróállomást. Többi arcvonalon semmi változás.

Az entente utolsó lépése Szófiában

Berlin, szept. 17.

A „Vossische Zeitung”-nak jelentik Szófiából: A négyesszövetség követi tegnap nyújtották át Radoszlavov miniszterelnöknek azt a kiegészítő jegyzéket, amelyben közlik vele azt a választ, amit a szerb kormány a szövetségesek javaslatára a szerb-macedóniai területek átengedése ügyében adott arra az esetre, ha Bulgária haladéktalanul offenzívát kezdene Törökország ellen. A szövetségesek jegyzéke kijelenti, hogy az átadandó területeket az entente csapatai azonnal meg fogják szállni, hogy így Bulgária megkapja a kívánt biztosítékot. A görög-macedóniai területek átengedéséről a jegyzékben állítólag nincs szó.

Beavatott körök véleménye szerint a jegyzékkel a szövetségesek meg akarják akadályozni azt, hogy Bulgária más irányban lekösse magát és hogy a Törökországtól átengedett területet a Marica mellett birtokba vegye. Bár még nem lehet tudni, hogy milyen választ fog adni Bulgária erre a lépésre, mégis bizonyosnak látszik, hogy Bulgária nem fog akcióra lépni Törökország ellen és sohasem fog beleegyezni abba, hogy Macedóniát az entente csapatai szállják meg.

A központi hatalmakhoz tartozó diplomáciai körökben ezt a jegyzéket az utolsó kétségbeesett kísérletnek tekintik, amely bizonyára meg fog hiúsulni, mert Bulgária sohasem fog idegen érdekek zsoldosául szegődni.

A román krízis tetőpontját érte el

Bukarest, szept. 17.

A román kormány félhivatalos orgánusa, a „L'Indépendance Roumaine” vezércikkben foglalkozik a román helyzettel és többek között a következő figyelemre-méltó sorokat írja:

A helyzet bizonytalan és ennek súlyát mindenki érzi, mert a román közvélemény nagyon fel van izgatva. A krízis tetőpontját érte el. Megis a kormány türelmet kér. Minden pillanatot meghozhatja azt az eseményt, mely választ fog adni a levegőben lévő kérdésekre és amely pillanat az egész nemzet összes energiáinak találkozását és tömörítését fogja megkövetelni. Sajtót és közvéleményt egyaránt csak az a kérdés foglalkoztatja, hogy háboruba száll-e Románia, vagy még semleges marad? Azok, akik hatalmon vannak, ma nincsenek abban a helyzetben, hogy e kérdésre határozott formában választ adjanak, mert ők mások válaszában fogják keresni a kezdet indító erejét.

Az új bolgár terület átadását nem halasztják el

Szófia, szept. 17.

A hangulat Bulgáriában valamivel nyugodtabb lett. A mozgósításról elterjedt vészjósló hírek enyhültek, nyilván azért, mert az entente újabb erőlködéseinek következtében a hadvezetőség meglassította intézkedéseinek menetét. Az új bolgár terület átadásának időpontjáról tegnap bizonytalan hírek keltek szárnyra. Sokan tudni vélték, hogy a török kormány el akarja odázni a területek átadási határidejét, mert előbb elő akarja készíteni a nyugtalanító török közvéleményt. Beavatott helyen azt mondják, hogy entente körök terjesztik a híreket, hogy zavart csináljanak, azonban szeptember 19-én, Rumélia és Bulgária egyesítésének évfordulóján, mint eredetileg tervezték is, meg lesz a területek átadása.

A hadműveleti területek személyforgalmának szabályozása

Kormányrendelet az utazási igazolványról

Makó, szept. 17.

A hivatalos lap mai száma közli a belügyminiszter egy rendeletét, amely részletes tájékoztatást ad arról, hogy a hadműveleti területeken belül és kívül minő igazolványokkal lehet utazni.

A rendelet megkülönbözteti a külső és a belső hadműveleti területet. Hogy melyik vármegye vagy országrész tartozik a külső vagy belső hadműveleti terephez, azt a belügyminiszter teszi időről időre közzé.

A külső hadműveleti terület határvonalán belül a személyforgalom nem esik korlátozás alá. A külső hadműveleti terület határvonalainak átlépésére azonban az igazolvány csak abban az esetben érvényes, hogy ha a rendőrhatalóság az igazolványon az utazás célját feltüntette és arra a következő záradékot vezette: „Érvényes a külső hadműveleti terület határvonalainak átlépésére.”

A belső hadműveleti területen csak azok utazhatnak, akik igazolványt, vagy gazdasági, mezőgazdasági, vagy ipari termék céljából, vagy fontos és halasztást nem tűrő családi okokból kell utazniuk. Ilyen utazásra csak az illetékes katonai parancsnokság adhat engedélyt és az elsőfokú rendőrhatalóságnak az igazolványra rá kell vezetni: „Külön katonai engedély feltétele mellett érvényes a belső hadműveleti terület határvonalainak átlépésére.” A ki ilyen utazási engedélyt akar szerezni, annak az illetékes katonai parancsnoksághoz kérvényt kell beadni, amelyben igazolni kell az utazás célját, a végpontját és a tervezett tartózkodás időtartamát.

A ki igazolványát az ellenőrző közeg felhívására fel nem mutatja, amennyiben cselekménye nem esik súlyosabb büntető rendelkezés alá, kihágást követ el és 15 napig terjedhető elzárással és 200 koronáig terjedhető pénzbün-

tetéssel büntetendő. A rendelet szeptember 20-án lép hatályba.

Csanádmegyéhez legközelebb fekvő belső hadműveleti területhez tartoznak: Ujvidék város Bács-Bodrog vármegyéből a titeli járás, Torontál vármegyéből az antalfalvai, pancsovai járások és a nagybecskereki járásnak Nagybecskerek város határáról és a Nagybecskerek—Antalfalva vasuti vonaltól délre fekvő rész, Pancsova város, Temes vármegyéből a temeskubini, fehértemplomi és verseci járás, valamint Versec és Fehértemplom városok, Krassó-Szörény vármegyéből az ujmolgovai, orsovai, jámi, bozovicsi és teregovai és teregovai járások.

Külső hadműveleti területre tartoznak például:

Brassó, Fogaras, Háromszék, Csik, Hunyad, Alsó-Fehér, Nagy-és Kis-Küküllő, Udvarhely, Maros-Torda, Beszterce vármegyék és a határ Trencsénig.

Rokkant katonák ellátása

A kereskedelmi és igazságügyi miniszterek gondoskodása

Makó, szept. 17.

A háború rokkantjainak ellátása az államnak legelső kötelességei közé tartozik. Megnyugvással állapítjuk meg, hogy a magyar rokkant katonák jövőjének biztosítására, noha e téren nemcsak a kormánynak, hanem az egész társadalomnak rengeteg tennivalója van, mindent megtesznek.

Makó város katonai ügyi osztálya ma a következő hirdetményt teszi közzé:

A cs. és kir. temesvári katonai parancsnokság értesítése szerint a háborúban rokkantá vált oly katonák keresetképességének fokozására, kiknek egy, vagy mindkét lába amputáltatott, a m. kir. kereskedelmi miniszterium posta és távirda-kezelők, illetve segéd-tiszték ellátása céljából posta és távirda-tanfolyamok felállítását tervezi.

A pályázathoz szükséges feltételek a katonai ügyosztálynál megtudhatók. Felhívom az érdekelteket, hogy a katonai ügyosztálynál f. évi szept. 22-ig jelentkezzenek.

Makó, 1915. szept. 5.

Gera,
v. főjegyző.

Illetékes helyről szerzett értesülésünk szerint az igazságügyminiszter is igen érdekes tervvel foglalkozik, amely már a megvalósulás küszöbén van s egész sereg rokkant katonát fog a bíróságoknál kenyérhez juttatni. Az igazságügyminiszter ugyanis a polgári rabokat munkáshiány enyhítésére ipari üzemekhez osztotta be s mivel itt nagyobb őrszemélyzetre van szükség, mint a börtönökben, a törvényszéki, járásbírói és ügyészségi hivatal-szolgálat fegyveres börtönőri szolgálataira rendelte ki, a hivatal-szolgálat teendőket pedig a honvédelmi miniszter által kijelölendő rokkant katonákkal végezteti, akik megfelelő díjazásban részesülnek.

Tejuzsora Makón

— 30—34 filléres tej —

Makó, szept. 17.

Kevés város van most a háborús világban olyan szerencsés helyzetben, hogy nem ismeri a tejhiányt. Makó mindig bőven el volt látva tejjel, eddig sem mutatkozott tejhiány. És mégis megtörténik az, ami csak tejhiány esetén lenne némileg indokolt, hogy a tejnek hatóságilag maximum árát sem az eladók, sem a vevők nem respektálják. A piacon ugyan a rendőrség szorgos és megbecsülhetetlen ellenőrzésének hatása alatt nagy általánosságban a hatósági árakon adják-veszik a tejet és termékeit, de ide nem hoznak a keresletnek megfelelő mennyiséget.

Hogy a hatósági áraknál magasabb áron adhassák el a tejet, házakhoz hordják és itt a 24 filléres ár helyett 30—34 filléres árat kérnek és — kapnak. Ez a legsúlyosabb hiba, hogy minden árat megkapnak, mert a vásárló közönség kényelemszeretete folytán, továbbá rövidlátó félelme miatt, hogy majd egyáltalában nem kaphat tejet, nem jelenti be a rendőrségnek az eladót.

Az ilyen természetű áremelések, melyek semmiféleképpen sem indokolhatók, hanem egyedül csak az eladó nyereségvágyából erednek, az uzsora jellegével bírnak. Ez a tejuzsora pedig csakis a legerélyesebb hatósági közbelépés segíthet.

A rendőrhatalóság figyelmezteti is a közönséget, hogy a házaknál eladott tej literjéért sem szabad 24 fillérenél több fizettetni. Ha a közönség az olyan eladót, aki többet kér és szed bejelenteni, azt szigorúan megbüntetik.

De meg kell büntetni és meg is fogja szigorúan büntetni a hatóság azt a vásárlót is, aki háznál a hatóságilag megállapított maximális áron felül veszi a tejet. A közönség saját érdekében igen helyesen tenné, ha az ilyen eladót és vásárlót azonnal bejelentené. A rendőrhatalóságnak az ilyen kihágásokkal szemben követett szigorú eljárása csak akkor számíthat eredményre és biztos sikerre, ha maga a érdekelt vásárló közönség igyekszik törekvéseiben támogatni.

**Marhákat, vágókat, fias
tehenet, ökröt, tinót,
csikót és uszókat vásárol
SEMANN JÖZSEF,
értekezhetni Iritz Miksánál.**

**Kiszolgálásért
és takarításért
tisztos, idősebb nő
lakást kap.
Cím a kiadóhivatalban.**

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Szept. 18. Szomb. Róm. kath. és Protest. K. Józs. Görög-prosz szept 5. Zakariás p. Nap kel 5 óra 40 perkor, nyugszik 7 óra 07 perkor.

Időjárás. Változó, hűvös idő várható, több helyütt esővel. Sörgőnyprognózis: Változó, hűvös, sok helyütt csapadék. Déli hőmérséklet 14-6 fok C.

— Ujra sorozzák az alkalmatlanokat. Bécsből jelentik: Az ez időszerint a közös hadseregben, a haditengerészetben, a honvédségnél, vagy a csendőrségnél még nem szolgáló, vagy népfelkelői kötelezettségük alapján még nem fegyveres népfelkelői szolgálatot teljesítő 1873—77 terjedő években, valamint 1891, 1895, 1896 években születet népfelásra kötelezettek, népfelkelési szolgálatra behivatnak, amennyiben az ez évfolyamok számára újabban elrendelt szemlénél erre alkalmasoknak fogtak találni. A szemlére kötelezettek valamennyien tartoznak legkésőbb szeptember 24 ikéig a hirdmény kibocsátása idején való tartózkodási helyüket bejelenteni. A szemléket október 11-ikétől november 6 ikéig fogják megtartani. Az alkalmatlanok találtak szolgálatra behívása későbbi időpontban, előreláthatólag 1915. november 15-én megtörténik.

— Makó város számára kiutalt hadifoglyok kiadásának megszüretése. Ismeretes, hogy a város 800 orosz fogoly kiutalását kérte a földmivelésügyi kormánytól. A katonai parancsnokság a hadifoglyokat apróbb csoportokban küldte csak Makóra, de mindezek között csak körülbelül a fele áll a gazdaság rendelkezésére. Azonkívül, hogy sürgős szüksége van gazdaságunknak a munkaerőre, a foglyoknak csoportokban való átvétele még adminisztratív nehézségekkel is jár. Epen ezért ma a tanács elhatározta, hogy megkéri az I. számú katonai parancsnokságot, hogy a földmivelésügyi kormánytól kiutalt hadifoglyokat bocsátása teljes számban a város rendelkezésére. Megbízták Gorcsa Péter városi tanácsjegyzőt, hogy utazzék azonnai Pozsonyba a hadifoglyok kiadásának megszüretése végett és eljárásának sikeréről visszaérkezése után számoljon be. Gorcsa tanácsjegyző már ma este elutazott.

— Hirtelen halál. Ma reggel 7 órakor a református istentiszteleten hirtelen meghalt egy öreg 71 éves asszony, özv. Biró Jánosné, szül. Mágori Katalin (Vámbéri-u. 17.). Csendesen végezte imáját, úgy látszott, mintha elszunnyadt volna. Senki sem vette észre, sem a lelkész, sem a körülötte ülők, hogy örökre lehunyta a szemét; csak akkor tudták meg, mikor egy tompa zuhanással a padok köz é esett és az odasiotók meg nem állapították a beállott halált. Özv. Biró Jánosné beteges asszony volt, az orvosi vizsgálat megállapította, hogy szívszélhűdés űlte meg.

— Makó új vendégei. Alighogy az olasz menekültjeink eltávoznak Makóról, a hadműveletek

ugy kívánják, hogy a város újabb vendégeket fogadjon és juttasson fedél alá. Arról értesítették ma az alispáni hivatalt, hogy Csanád-megyé területén 1500, a belső hadműveleti területekről kilakoltatott személynek elhelyezéséről gondoskodják. Ebből 350-et maga a város helyez el, 250 a központi járásban fog ideiglenes hajlékhöz jutni. A város 350 embert, nagyobb részt szerb anyanyelvűeket a lókorháznak eddig még nem használt helyiségeiben fog elhelyezni és pedig ideiglenesen, nevezetesen addig, míg az illetékes katonai parancsnokság a kórházat igénybe nem viszi. A város az így elhelyezettek közül fel fogja szolítani azokat, akik hajlandók valamilyen munkát, akár gazdasági, akár ipari munkát végezni és az önként vállalkozókat a jelentkező munkaadók közt ki fogja osztani.

— Hódmezővásárhely—Makó és Nagyszentmiklós között máttól fogva a régi vonatok közlekednek.

— Árlejtések a városnál. A mai nap délelőttjén ejtették meg a városházán a szegénymen házi fehérneműk mosására és a város hírlaphirdetéseinek vállalatba adására az árlejtést. A menházi fehérnemű mosására évi 270 koronáért Jó Sándorné, a város hírlaphirdetéseinek elhelyezésére pedig Kovács Antal és Neumann József nyomda- és laptulajdonosok vállalkoztak évi 450, illetőleg 400 koronáért.

— Megszökött orosz foglyok. Hódmezővásárhelyen Panyin Alexi 174. és Varabjovi Stefan 151. számú szökött orosz foglyokat őriznek, akik azt állítják, hogy egy nagyobb gazdaságban harmincan dolgoztak, a géptulajdonos leittatta őket s ők eltávoztak. Orosz katonaruhát viselnek, egyiken vörös ing van.

— Rendőri hírek. A városházánál 2 drb kacska őriztetik gazdaságunknál, tulajdonosa a rendőrségnél átveheti. — A rendőrségnél egy erszényben talált pénz őriztetik gazdaságunknál, tulajdonosa átveheti.

Előfizetési felhívás!

A magyar ujságírás emléket készült állítani haretéri első nagy halottjának, Dr. Bányai Elemérnek, aki mint katona hősiességével, mint ember, lelkének jó-ságával, mint író gondolatainak és nyelv-művészetének sajátosságával vált ki sorainkból. A kárpáti harcokban elkövetkezett hősi halála kiragadta őt a Zuboly ál-név leple alól, amely alá írói munkáját nagyszerőnyen rejtette. És egyszerre ráirányította a figyelmet azokra az értékekre, amelyeket két évtizedes pályafutása alatt rejtett el napilapokban, folyóiratokban. A magyar ujságírás éri kötelességét, hogy az ilyen értéket veszni ne hagyja.

Az időszaki irodalom minden-napos áradatát igazi tehetségeink évtizedek óta szellemi kincsekkel szórják tele, amelyeknek legnagyobb része pillanatnyi hatás után elvész az áradatban. Pedig mennyi eredeti gondolat, mennyi szép és

üdvös eszme, az írás és a magyar nyelv művészetének mennyi dokumentuma kallódik így el szerte szórva, holott egybegyűjtve új kincsét jelentené szellemi életünknek.

Jó mindnyájunk közül első sorban Bányay-Zuboly volt az, akin megbizonyult ennek az igazsága.

Az ő hősi halála érlelte tudatossá azt a mindnyájunkban régóta lappangó gondolatot, hogy a magyar ujságírásnak saját magával, valamint a magyar szellemi élet egyetemével szemben is kötelessége megőrizni az eddig feledésre kárhóztatott ilyen értéket.

Az ő emlékeztére teljesítjük tehát először ezt a kötelességünket.

Emléket állítunk neki a saját szellemének kincseiből: összegyűjtjük legszebb, legértékesebb irodalmi munkáit.

Karddal és tollal szolgálta hazáját és a kulturát. Kardjának emléket megbecsüljük azzal, hogy tetemeit hazahozatjuk.

Tollát, melyet a háboru örök mozdulatlanúságra kárhóztatott, hosszú emléküvé akarjuk avatni írásműveinek gyűjteményével. Végül az embert, a jó és igaz embert, örökítjük meg azzal, hogy összegyűjtött írásainak jóvádelméből az ujságírók árvái számára teremünk alapot. Ehhez kérjük a művelt magyar társadalom érdeklődő támogatását.

A könyv, amelynek megszerkesztésével Dr. Mikes Lajost biztuk meg, karácsony táján jelenik meg, Dr. Kunfi Zsigmondnak Zubolyról szóló bevezető tanulmányával, Ady Endre, Krudy Gyula, Dr. Lukács Hugó, Révész Béla, Schöpflin Aladár, Szász Zoltán és Szép Ernő Zubolyról írt megemlékezésével, díszes kiadásban Pólya Tibor eredeti arcképvázlatával, számos illusztrációval. Előfizetési ára 5 korona. Jövedelmét elhunyt hősi sirméltékére s a magyar ujságírók Zuboly-alapjára fordítjuk, amely célra minden felülfizetést is köszönettel nyugtázunk a nyilvánosság előtt.

Előfizetéseket elfogad a Budapesti Ujságírók Egyesülete (Budapest, Nagymező-utca 36. sz.), mely azokat a Zuboly-Emlékalap postatakarárképzőtári csekk számlán fogja elhelyezni, továbbá a "Makói Független Ujság" kiadóhivatala is, mely az előfizetést nyugtatja.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

Szombaton Radó Nelly és Révész Ilonka felléptével: KÁVÉHÁZY KONRÁD vig operett.

Vasárnap délután olesó helyárrakkal ötödikszőr Radó Nelly és Révész Ilonka felléptével TISZAVIRÁG, nagy operette.

Vasárnap este Radó Nelly és Révész Ilonka felléptével másodszo: KÁVÉHÁZY KONRÁD, vig operette.

Hétfőn KÁVÉHÁZY KONRÁD vig operett.

Kedden Remete Géza jutalomjátékával ZSIDÓ HONVÉD.

Szerdán VAN-E BABÁJA? a Vigszínház nagyszerű bohózata.

* Kávéházy Konrad bemutatója. Ma este mutatja be szintársulatunk Guthy Soma és Barna Izsó nagyhatású vig operettejét, a "Kávéházy Konrad"-ot, mely a fővárosban nagy sikert aratott és bizonyára nálunk is nagy tetszést fog kelteni. A vezetőszereteket Révész Ilonka, Radó Nelly, Nádasyné, Kisházy, Záray, Remete, Rónai, Komlós, Torma és Sugár Gyula játsszák.

* Tiszavirág délután. Vasárnap délután olesó helyárrakkal a Király-színház nagyszerű operettje, a "Tiszavirág" kerül színre ezuttal már ötödikszőr. A két női főszerepet ezen az előadásán is Révész Ilonka és Radó Nelly játsszák. A többi szereplők Nádasyné, Kisházy Sári, Záray, Remete, Sugár, Komlós, Rónai, Torma, Korai, Szarvasi és Adám Pál lesznek. Jegyeket már lehet előre váltani a "Tiszavirág" vasárnap délutáni előadására.

* Remete jutalomjátéka a Zsidó honvédben. Jövő héten kedden lesz a jutalomjátéka Remete Gézának, szintársulatunk kitűnő rendezőjének és általánosan kedvelt jeles művészeinek. Ez alkalommal a "Zsidó honvéd" kerül színre a címszerepben Remetével. A darab többi szereplői Völcsy Rózi, Pintér Irma, Nádasyné, Rakovszky, Révész Ilonka, Sugár, Rónai, Komlós, Torma és Adám Pál lesznek.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelmei.

(993)

105. fejezet.

A lélekkufárok.

— Az igazolványt adjátok nekem! mondá Góliát. Ennek még nagy hasznát vehetjük. De már most nézzünk szét, nincs-e közöttünk még egy áruló.

Sorra vettük valamennyiüket és megállapították, hogy idegen már nincs közöttük.

— A tanácskozást hamar befejezem! mondá. Az áruló ma éjjel a Ducába kell lökni, előbb követ kötvén a nyakára, hogy fel ne vesse a viz. A ki pedig nem akar velem tartani, ám az folytathatja az eddigi mesterséget. De én azt hiszem, a mai eset is megtaníthat bennünket, hogy újja kell szervezkednünk és más tésre lépünk.

Már most a tagok is átlátták, hogy Góliátnak bizony igaza van. Abban állapotok tehát meg, hogy szakítani fognak a multtal s új pályát kezdenek. A részletek megállapítását Góliáttra bízták, ki arról biztosította a szövetség tagjait, hogy a szükséges összeköttetéseket rövid időn megszerzi. Egy befolyásos közbejárója már van, aki jó provizióért mindent kijár.

106. fejezet.

Előkelő versenytársak.

Most már nyilvánossá lett Rómában, hogy Márta, a híres "Aranyhalacska," a cirkuszban lappang. És miért bujt el? Azért, mert sem heregné, sem grófné nem akart lenni. Az emberek nagyot kacagtak ezen a naivságon.

Folyt köv.

Kanizsamonostoron
10 kath. hold föld eladó
igen előnyös feltételek mellett.
Értesítést ad.

Dr. Bán Zsigmond
ügyvéd

POÓR ENDRE
gyógyszerészi kapható Makón
VILMA-CRÉM
gyorsan és biztosan kató ártalmatlan szer, szepitő, májfélt, ara- és hányóbetegség és mindenféle bőrtisztítószer után
Vilma hajpor, Vilma szappan és hajfijítő szer.
Ára: Vilma krém 1 korona, Vilma hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill. Hajfijítő 1 korona
Ez a gyógyszer több kiállításán is díjazott lett.

Allítsa meg

a rikkanást és kérjen tőle egy „Makói Független Ujság”-ot, megtalálja benne amire szüksége van.

Makulatur papir

kapható jutányos áron
kiadóhivatalunkban

Felvételik egy megbízható család a Proféta-vendéglőben Értekezni lehet IRITZ MIKSÁNÁL.

20 kat. hold föld

jóminőségű, 10 évre kedvező feltételek mellett hasznos bérbe kiadó. Cima kiadóban.

Felvételik egy tanya IRITZ MIKSÁNÁL.

Ellismert legjobb motorok!



Világhírű eredeti „Körting”
Diesel motorok
Szívógáz
.: és benzinmotorok. :.
Cséplőgarnitúrák benzin- és nyersolajlokomobillal. Benzines magánjárók.
Meglepő újdonság!
Nyersolajmotorok keresztfejvezetékekkel.
Bellert Ignác és Társa mérnökiroda
Budapesti, V. Koháry-utca 4. szám.
Saját érdekében kérjen! Ittani árajánlatot
Legmesszebbmenő jóállás!
Kedvező fixetési feltételek!

ORVOSOK

Igazolják, mint legkiválóbb köhögés elleni szert a:

Kaiser-féle
Mell-Karamellák
a „3 fenyővel”

Milliók használják

Köhögés

rekedtség, elnyáladás, hurut, számarhurut ellen és különösen meghűlés ellen, mely miatt minden harcosnak nélkülözhetetlen. 6100 orvosi és más egyén igazolja a biztos sikerét ezen étvágygerjesztő és kellemes cukorkáknak. Csomagja 20 és 40 fillér, doboza 60 fillér, hadi csomagolásban 30 fillér.
Kapható minden gyógyszerárban.

Hirdetéseket felvesz
a kiadóhivatal.

Füzfavessző

100-as kötegekben
kukoricakötésre, fonásra
eladó

Értekezni a kiadóhivatalban lehet.

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

K Ö N Y V N Y O M D A.

Készülnek:

Rovatos ivék,
Számok,
Zárszámadások,
Üzleti kártyák,
Árjegyzékek,
Kereskedelmi
nyomatványok,
Névjegyek,
Szóró-cédulák,
Falragaszok.

Telefon-szám: 124.

Izléses kivitelű, hibátlan, tiszta munka. Ajánlja az újabb időben a mai kor igényeinek teljesen megfelelően villanyerőre berendezett műintézetét, mely a modern technika vívmányai szerint készít a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig mindennemű nyomatványokat.

Magyar gyártmányu papiros-raktár!

A MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

Készülnek:

Irodalmi művek,
Folyóiratok,
Hírlapok,
Doktori
értekezések,
Iskolai értesítők,
Körlevelek,
Meghívók,
Táncrendek,
Levélfek.

Telefon-szám: 124.

kiadóhivatala a legjutányosabb áron veszi fel hirdetéseket.

Nyomatott Dr. Kise Pálnak a „Makói Független Ujság” villanyerőre berendezett gyorsajtóján, Makón.